

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ СТУДЕНТІВ-ПРАВНИКІВ

Професіоналізм формується в першу чергу через освіту, тому професійний юрист – це утвердження себе в галузі права через знання та майстерність. Аналіз літератури показав, що значення інформаційно-комунікаційних технологій як інструменту пізнання права можна розкрити через встановлення етапів формування професійної майстерності студента-юриста, зокрема: 1) підготовка, отримання, збір та обмін правової інформації у процесі навчання; 2) розширення діапазону пізнавальної діяльності; 3) формування правових знань, їх збереження; 4) утворення правового мислення у студента-правника; 5) формування моральних та правових ідеалів у майбутнього юриста; 6) виникнення дослідницьких та практичних умінь та навиків.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології; правова освіта; правосвідомість; компетентність; правова інформація, правові знання.

Постановка проблеми. Сучасна юридична діяльність нерозривно пов'язана з ІКТ, а тому інформаційна культура, як складова професійної правосвідомості студента-правника є не менш актуальною, адже фахівець-юрист нового покоління має ефективно застосовувати отримані знання, впливати на розвиток демократичної, правової держави і громадянського суспільства.

ІКТ сприяє утворенню єдиного європейського освітянського простору та фаховому зростанню майбутніх юристів. Окрім того, прискорення темпів створення і поширення інформації дозволяє розширювати правнику-студенту свій інтелектуальний потенціал. Адже, у своїй професійній діяльності юрист зіштовхується з опрацюванням великих обсягів правової інформації, яка пов'язана з різними юридичними фактами, правопорушеннями та їх подоланням, різноманітними правовідносинами і порядком. Для оперативного вирішення правових ситуацій юрист повинен застосовувати ІКТ, які мають допомогти систематизувати та забезпечити швидкий доступ до правової інформації. Відповідно, на сьогодні, важливо навчити студента-правника не лише базовим правовим знанням, але й вмінню оперативно реагувати та знаходити рішення різноманітних правових ситуацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема формування професійної майстерності студента-правника за допомогою ІКТ у науковій літературі не розроблялася. Однак, окремі автори розкриваючи таке питання, як: використання ІКТ в освіті, зокрема у правовій, наблизили до обраної нами теми. До таких дослідників відносимо: Б.С. Гершунського, Р.С. Гуревич, В.А. Зелінську, М.Ю. Кадемію, М.М. Козер, В.А. Луппу, Н.І. Логінову, С.І. Нетьосова, Н.Г. Русіну, І.М. Савченко, О.С. Федорчук, М.І. Шермана, С.В. Шийку, О.В. Шмирова та ін.

Мета статті. Розкриття значення ІКТ як інструменту пізнання права через встановлення етапів формування професійної майстерності студента-правника.

Результати дослідження. На сьогодні, ми можемо стверджувати, що роль права і значення правових знань в українському суспільстві змінилася докорінно. Якщо раніше право було лише засобом за допомогою якого державі вдавалося контролювати людей, то тепер право, набуваючи практичного значення для кожного з нас, веде до правової держави та громадянського суспільства. Такий перехід неможливий без формування у майбутніх спеціалістів відповідних правових знань. Саме тому, тематика статті стосується не професійної майстерності вже сформованого

юриста, а студента нової генерації, який би сприяв нормальному функціонуванню держави і гарантував захист прав людини і громадянина.

Щоб осягнути великий обсяг знань про право, правові явища, правові норми, їх усвідомити, проаналізувати, зрозуміти та освоїти, необхідні дієві методи. Від їх кількісної та якісної характеристики залежить процес передачі, накопичення та засвоєння правових знань. Правовий потенціал та правова підготовка, які є основою професійності формуються через уміння наочно використовувати правові знання. Все це, як і наочність правових знань здатні забезпечити інформаційно-комунікаційні технології.

Інформаційно-комунікаційні технології, що використовуються у навчальному процесі сприймаються як один з інструментів пізнання права, набуття правових умінь і навичок, вдосконалення професійної майстерності. Професійне навчання повинне будуватися не лише на професійності викладачів, комунікації студента з викладачем, відповідному методологічному забезпеченню, сумлінному ставленню студентів до навчання, відповідному обсягу правових знань, що становлять основу теоретичного матеріалу, але й на вміннях і навичках, пов'язаних з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, що є необхідною складовою професійної діяльності юриста.

Отже, однією з актуальних проблем інформатизації юридичної освіти є формування навичок застосування ІКТ для професійної діяльності, що є важливою складовою правосвідомості майбутніх правознавців. Інформаційно-комунікаційні технології, які використовуються у навчальному процесі, сприймаються як один з інструментів пізнання навколишнього світу, набуття умінь і навичок вдосконалення професійної майстерності. [4, с. 162]. Таку професійну майстерність не можливо вивчити, адже це довготривалий процес, який досягається через набуття знань та діяльності на основі досвіду та рефлексії. [1, с. 70].

Виходячи з вище зазначеного, вважаємо, що значення інформаційно-комунікаційної технології як інструменту пізнання права можна розкрити через встановлення етапів формування професійної майстерності студента-юриста, зокрема:

1) Підготовка, отримання, збір та обмін правової інформації у процесі навчання. На даному етапі мовиться про отримання інформації від педагогічного складу вищого навчального закладу. На сьогодні, вважається найбільш ефективним засвоєнням інформації на лекційних заняттях за допомогою ІКТ – мультимедія, в якій об'єднуються різні засоби подання та засвоєння інформації, зокрема: текст, звук, відеозображення, графіка, моделювання, відеоролики тощо.

Аудиторії, які оснащені інтерактивними дошками проведення лекційних і практичних занять є значно ефективнішими і це дозволяє стверджувати про виконання педагогами таких навчальних завдань, як: краще засвоєння навчального матеріалу через візуалізацію та озвучення демонстраційного матеріалу; підсилення мотивації навчання, адже студент може брати участь в обговоренні викладеного матеріалу; розвиток комунікативного зв'язку між студентом та викладачем; вищий рівень запам'ятованості через уміння виділити головне від другорядного; краще уміння застосовувати матеріал у подальшій практичній діяльності через демонстрацію його наочності.

Також впровадження ІКТ не лише зруйнувало границі відстані і часу, але й спростило систему обміну інформацією. Обміну правовою інформацією сприяють засоби комунікації, до яких відносяться: електронна пошта, форуми, чати та інші загальнодоступні, навчальні, професійно-орієнтовні мережі зв'язку. Вони сприяють обміну даними та надають такі можливості: доступ до різноманітних джерел правової інформації; оперативна передача правової інформації не в залежності від її виду, об'єму та відстані передачі; запит інформації з будь-якого питання; швидкий інтерактивний зворотний зв'язок між комунікуючими; організація спільних телекомунікаційних проектів на різну правову тематику формуючи групи за різними інтересами. На сьогодні студент-правник має змогу засвоювати навчальний матеріал не лише знаходячись безпосередньо в аудиторії, але й має змогу бути слухачем лекційних, практичних занять, брати участь у різних обговореннях, конференціях онлайн. Зокрема, практика відеоконференцій дозволить у майбутньому студенту-правнику розумітися в особливостях їх проведення і це допоможе йому у його професійній діяльності, адже вже зараз законодавчо закріплена можливість проведення судового процесу у засіданні у режимі відеоконференції.

2) Розширення діапазону пізнавальної діяльності. На цьому етапі неможливо оминати увагою використання мережі Інтернет, завдяки якому сучасні студенти-правники розширюють свої правові знання самостійно. Пізнавальна діяльність студента-правника здійснюється через самостійний пошук правової інформації. Інтернет має великі переваги у разі необхідності оперативно віднайти найсвіжішу інформацію, змінімізувати витрати часу й засобів на її пошук. Також переваги Інтернету полягають у тому, що він зручний, простий, швидкий та сприяє обміну інформацією у будь-який час.

Інтернет сприяє ефективному та своєчасному вивченню законів, ознайомлення з історією прийняття та зміни нормативно-правових актів локального, регіонального, державного чи навіть міжнародного

плану. Окрім того, завдяки мережі Інтернет студент-правник може ознайомитися з діяльністю, складом, режимом роботи тощо органів державної влади маючи доступ до їхніх офіційних сайтів (наприклад, офіційний веб-сайт Верховного Суду України: <https://supreme.court.gov.ua> чи Вищої ради правосуддя: <http://www.vgu.gov.ua>), з особливостями роботи адвокатських компаній та юридичних фірм; завантажити для покращення роботи програмні забезпечення для юристів і юридичні книги або ознайомитися з ними онлайн тощо.

Отже, можливості Інтернету дозволяють отримувати оперативну інформацію з офіційних сайтів органів державної влади, електронних бібліотек і інших освітніх ресурсів, що забезпечує студента знаннями щодо щойно прийнятих нормативно-правових актів, а також іншої необхідної інформації, яка допомагає у пізнанні права. З допомогою мережі Інтернет студенти-правознавці можуть оперативно отримувати копії законів і зміни до них, здійснюють пересилку і прийняття документів. Різні пошукові системи, нормативні бази даних, які існують в мережі Інтернет студенти використовують для підготовки до занять. Це підвищує інтерес до правових дисциплін, що вивчаються і мотивацію навчання, розширює діапазон пізнавальної діяльності.

Інтернет-технології у процесі їх застосування дають змогу організувати самостійну роботу у навчанні студентів, індивідуальну підтримку викладачами навчальної діяльності майбутніх правознавців. Тому, у навчальному процесі для студентів-правознавців першочерговим завданням є вміння працювати з електронними документами, адже професіоналізм та правова культура юриста визначається умінням працювати з текстами правових актів.

Варто згадати, в даному контексті, такі два найбільш важливих інтернет-ресурси для студента-правника: <http://www.rada.gov.ua> (Сайт Верховної Ради України з доступом до нормативно-правової бази України); <http://kno.rada.gov.ua> (Сайт комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій).

Неможливо оминати й такі пошукові системи як: Законодавство України, ЛІГА-ЗАКОН, Експерт-юрист тощо, які використовуються не лише студентами-правниками, але й викладацьким складом, професійними юристами, науковцями, аспірантами тощо. Знання у їх ефективному використанні є обов'язковими при подальшій професійній діяльності студента-правника. Найбільш відомою правовою інформаційно-пошуковою системою є ЛІГА:ЗАКОН яка виступає засобом комп'ютерної підтримки навчання правових дисциплін та призначена не тільки для студентів, але й професійних юристів. Це інформаційно-пошукова система має на меті максимально

оперативно та доступно надати доступ користувачеві до систематизованих актуальних матеріалів правового і ділового характеру.

Також пошуку правової інформації студентам-правникам значно допомагають віртуальні бібліотеки, які своїми можливостями нічим не поступаються традиційним бібліотекам. Так, використання ІКТ дозволяє значно поліпшити процес пошуку та одержання необхідного видання читачу електронної бібліотеки. Віртуальні бібліотеки можуть забезпечити студенту-правнику: доступ до бібліотеки у зручний час не в залежності від робочого дня та часу, безпосередньо перебуваючи вдома чи на роботі, маючи лише при собі комп'ютер; доступ до каталогів бібліотеки та бібліотечного фонду за допомогою електронного пошуку; формування переліку замовлень; відсутність обмежень у кількості використання видань; можливість ознайомлення з книгами, журналами, газетами та ін. в електронному варіанті (прикладом віртуальної бібліотеки є Національна бібліотека України імені В. Г. Вернадського, Київ: <http://www.nbuv.gov.ua>).

У цьому контексті слід не забувати про офіційні сайти періодичних правових видань, які також містять архіви своїх видань в електронному варіанті (наприклад, Науковий вісник публічного та приватного права: <http://www.nvppr.in.ua>; Прикарпатський юридичний вісник: www.pjv.nuoua.od.ua).

3) Формування правових знань, їх збереження.

Правові знання, вміння, навички, переконання надалі мають вплив на всю правову діяльність майбутнього юриста, на цілі цієї діяльності та на правову установку юриста. Це система знань, які згодом перетворюються на професійні та отримані внаслідок правової освіти і правового виховання формують правове мислення, вміння оперувати, використовувати, переробляти правову інформацію. Окрім того, надалі вони виражаються у поведінкових елементах, трансформуються у відповідні переконання, професійні звички, навички тощо. Саме тому, так важливо щоб ці правові знання були якісно і доступно подані до студента-правника. І це можливе лише із застосуванням ІКТ у правовій освіті.

4) Утворення правового мислення у студента-правника. Правове мислення стимулюють моделюючі програми, які дають змогу створювати в навчанні правові ситуації, що в майбутньому доведеться вирішувати правознавцю. За допомогою таких програм проводять віртуальне засідання суду, на яких студенти набувають навичок ухвалення самостійного рішення. Також використовуються програми створення фоторобота злочинця, кваліфікації злочинів. У процесі пошуку правового рішення майбутні правознавці дискутують, обмінюються думками – усе це сприяє розширенню зв'язків між студентами. [2, с. 76-77].

Правовому мисленню також сприяє намагання студента-правника надати правову оцінку судовим справам, які він може переглянути у Єдиному державному реєстрі судових рішень. Єдиний державний реєстр має онлайн доступ до судових рішень Верховного Суду України, апеляційних та місцевих судів. Окрім того, вплив ІКТ на правову систему проявився у створенні і інших реєстрів, зокрема: Єдиний реєстр адвокатів України, Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців, Єдиний реєстр громадських формувань тощо. Такі реєстри мають переваги у наступному: надають максимально доступну інформацію, яка стосується цього реєстру; зручний і зрозумілий пошук документів; можливість ознайомитися з судовими справами, даними про адвокатів чи інформацією про створення, вид діяльності юридичних осіб тощо. Такі спеціальні реєстри спрощують роботу майбутнього юриста, забезпечують швидким доступом до інформації без необхідних звернень у відповідні державні структури. Тому, для студента-правника важливо вміти користуватись даним видом ІКТ, який є надзвичайно актуальним для його майбутньої професії.

5) Формування моральних та правових ідеалів у майбутнього юриста. Використання інформаційно-комунікаційних технологій сприяє розвитку морально-психологічних якостей студента-правника, що проявляється у набутті навичок організувати свою пізнавальну діяльність; бажанні удосконалити себе та свою професійну майстерність; знаходити оптимальні варіанти виходу з різних правових та неправових ситуацій; умінні самостійно й оптимально приймати правові рішення; вмінні комунікувати та знаходити нові зв'язки комунікації; знаходити групи за професійними інтересами тощо.

Важливе місце у формуванні моральних та правових ідеалів серед ІКТ посідають відеоматеріали. Мова йде про навчальні фільми, що поєднують в собі візуальну, аудіальну та контентну складові та виступають як такі, що закладають основу самостійного чи додаткового дидактичного прийому, який серйозно конкурує з іншими (лекції, читання текстів). Юридичні фільми (художні фільми про право та правників) можна розглядати як навчальний матеріал, який використовується у навчальному процесі підготовки юристів, їхнього освоєння «юридичної матерії». Такі фільми є матеріалом для осмислення, пізнання, вивчення, що має потенціал плюралістичної інтерпретації, глибокого психологічного, педагогічного впливу. Часто ґрунтуючись на реальних подіях, моделюючи певні реальні ситуації (диспозитивність дискреційних повноважень, професійна деформація, етичні дилеми) ці фільми яскраво, творчо, демонструють проблеми, з якими можуть мати справу юристи. [3, с. 191-192].

6) Виникнення дослідницьких та практичних умінь та навиків. Дослідницькі та практичні уміння та навички майбутніх фахівців у галузі права полягають у застосування інформаційно-комунікаційних технологій під час:

- подальшого самовдосконалення професійної майстерності, що полягає у вмінні знайти нову, необхідну правову інформацію або створити відповідні бази даних для систематизації уже набутих знань;

- юридичної практики, яка пов'язана з діловодством та документознавством і полягає у вмінні створити електронний документ, вміти його оформити, відправити адресату, зберегти у відповідному реєстрі, використати готовий документ для створення подібного, зробити необхідні витяги тощо;

- ефективної професійної діяльності, яка полягає в опрацюванні великої кількості нормативно-правових актів.

ІКТ у процесі виховання забезпечує також й розвиток творчого характеру студента-правника, що має вплив на його подальшу практичну діяльність та проявляється у вмінні юриста вибирати найбільш дієві методи й способи застосування ІКТ, які б відповідали конкретній ситуації, законодавству та допомогли швидко знайти правильне правове рішення.

Виникнення дослідницьких та практичних умінь та навиків є свідченням інформаційно-правової компетентності, що є основою професійної майстерності майбутнього юриста. Інформаційно-правова компетентність означає сукупність професійних знань, пов'язаних із правовою інформацією, навичок роботи з різноманітними прикладними програмними забезпеченнями та інформаційних умінь використання ІКТ для вирішення професійних завдань.

Отже, одержання теоретичних правових знань, переконаність у соціальній корисності права, його цінності, розуміння застосування правової норми є головним завданням правової освіти. Через одержання, використання, поширення та зберігання правової інформації, її усвідомлення та перетворення на правові знання, які у свою чергу стають основою ціннісної орієнтації, морально-правової установки формується правосвідомість студента-правника. Тому, ключовим є те, за допомогою яких методів та засобів можна донести правову інформацію до студента, так щоб це було якісно та швидко, а головне – запам'ятовувалося та перетворювалося на знання, які надалі будуть принагідними при вирішенні життєвих та практичних правових ситуацій та задач. Таким чином, професійна майстерність ґрунтується на правовій інформації, яку студент повинен запам'ятати, усвідомити, зрозуміти та перетворити у власні переконання.

Висновки. Нині суспільство вступило в таку стадію розвитку, що характеризується стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій,

без яких неможливе ефективне розв'язання професійних проблем. Відповідно, правовій сфері необхідні юристи, які володіють таким видом знань та вмінь. Освіта, в тому числі правова, як і держава, прагнуть суттєвих змін, а тому інформатизація освіти є складовою цього процесу. Навчання у вищому навчальному закладі є досить складним процесом, адже щороку, і це особливо стосується галузі права, збільшується обсяг інформації, яку студент повинен засвоїти. Задля оптимізації його праці, швидкому пошуку її у навчальному процесі, впроваджується ІКТ. У зв'язку з цим студенти надають перевагу не лише змісту, але й формі подачі матеріалу, яка за допомогою ІКТ підвищує їхню зацікавленість, розвиває запам'ятовуваність, рівень наочності.

Мета нової гуманістично-комунікаційної освіти – виховання відповідальної особи, що здатна до само розвитку і самоосвіти. Все це зумовлює гостру потребу у створенні й реалізації особистісного підходу до студента. Правова освіта повинна бути зацікавлена в особистостях-юристах, які здатні самостійно й активно діяти, приймати рішення, швидко адаптуватися до різних життєвих та правових ситуацій. Вища юридична освіта повинна забезпечити державу такими фахівцями, які б сприяли нормальному функціонуванню держави, гарантували захист прав людини і громадянина, а тому мали високу професійну майстерність. Професійна майстерність юриста нової

генерації залежить від ІКТ як інструменту пізнання права. ІКТ при підготовці студентів-правників сприяє підвищенню професійної здатності молодого фахівця до виконання майбутньої правової діяльності та приводить до збагачення педагогічної і організаційної діяльності вищих навчальних закладів освіти наступними можливостями:

– розширення інформаційної складової професійної майстерності студента-юриста, що є можливим через використання комп'ютера та проявляється в наступному: своєчасність в отриманні повної та вірогідної інформації, мінімізація часу при пошуці правової інформації; здатність опрацювати значні обсяги правової інформації, можливість використовувати різні види джерел правової інформації, здатність створювати власні бази даних з правовою інформацією;

– удосконалення практичних умінь через моделювання різних правових ситуацій чи їх комп'ютерну візуалізацію, які можуть виникнути у професійній діяльності;

– розширення орієнтаційних умінь, яке полягає у швидкості реагування на зміни та доповнення в чинному законодавстві, вмінні віднайти корисну правову інформацію у короткий термін;

– вдосконалення аналітичних умінь через постійний моніторинг за правовою інформацією та прискорення передачі правового досвіду.

ЛІТЕРАТУРА

1. Горбунова Л. Освіта для стійкого розвитку: до питання про концепти та методологію. *Філософія освіти*. 24 (1). 2019. С. 52-78.
2. Логінова Н. І. Інформаційно-комунікаційні технології у процесі персоналізації підготовки майбутніх правознавців. *Юридична психологія та педагогіка: Науковий журнал*. 2012. Випуск 2 (12). С. 71-79.
3. Луппа В. А. Інноваційні методи підготовки юристів у ВНЗ. *Проблеми сучасної освіти* : зб. наук.-метод. пр. Вип. 4. 2013. С. 188-193.
4. Федорчук О. С. Формування у майбутніх правознавців навичок професійного застосування інформаційно-комунікаційних технологій : дис... канд. наук: 13.00.04. 2009. 258 с.

REFERENCES

1. Horbunova L. (2019). Osvita dlia stiiikoho rozvytku: do pytannia pro kontsepty ta metodolohiiu. *Filosofia osvity – Philosophy of education*, 24 (1), 52–78 [in Ukrainian].
2. Lohinova N. I. (2012). Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii u protsesi personalizatsii pidhotovky maibutnix pravoznavtsiv. *Yurydychna psykholohiia taspedahohika. Naukovyi zhurnal – Scientific journal*, 2 (12), 71–79 [in Ukrainian].
3. Luppa V. A. (2013). Innovatsiini metody pidhotovky yurystiv u VNZ. *Problemy suchasnoi osvity – Problems of modern education*, 4, 188–193 [in Ukrainian].
4. Fedorchuk O. S. (2009). Formuvannia u maibutnix pravoznavtsiv navychok profesiinoho zastosuvannia informatiino-komunikatsiinykh tekhnolohii. *Candidate's thesis*: 13.00.04 [in Ukrainian].

РОМАНІВ КРИСТИНА

кандидат юридических наук, доцент кафедри громадянсько-правових дисциплін
Львівського державного університету внутрішніх дел

ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК СРЕДСТВО ПОВЫШЕНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО МАСТЕРСТВА СТУДЕНТОВ-ЮРИСТОВ

В статье раскрыто формирования профессионализма студентов-юристов как их утверждения через знания и мастерство в области права, которые достигаются благодаря информационно-коммуникационным технологиям. Выявлено, что значение информационно-коммуникационных технологий как инструмента познания права можно раскрыть через установление этапов формирования профессионального мастерства студента-юриста, в частности: 1) подготовка, получение, сбор и обмен правовой информации в процессе обучения; 2) расширение диапазона познавательной деятельности; 3) формирование правовых знаний, их хранения; 4) образование правового мышления у студента-юриста; 5) формирование нравственных и правовых идеалов у будущего юриста; 6) возникновение исследовательских и практических умений и навыков.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии; образовательный процесс; познавательная деятельность; профессиональное мастерство; правовая информация; правовые знания.

ROMANIV KHRYSTYNA

PhD in Law, Associate Professor of the Department of Civil Law Courses
Lviv State University of Internal Affairs

INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES AS A MEANS TO INCREASE THE PROFESSIONAL SKILLS OF LAW STUDENTS

Problem definition. Modern legal activities are inextricably linked with ICT, and therefore information culture as a component of professional legal consciousness of a law student is no less relevant, since new generation of legal professionals must efficiently apply the acquired knowledge, influence development of democratic, rule-of-law state and civil society.

ICT contributes to formation of a unified European educational space and professional growth of future lawyers. In addition, accelerating the pace of information creation and dissemination allows a law student to expand their intellectual potential. After all, a lawyer faces processing of large amounts of legal information in the professional activity, which is associated with various legal facts, offenses and their overcoming, various legal relations and law and order. To resolve quickly legal situations, a lawyer has to use ICT aiming at assistance in systematization and provision of quick access to legal information. Accordingly, it is today important to teach a law student not only basic legal knowledge, but also the ability to respond quickly and find solutions to various legal situations.

Analysis of the last researches and publications. The issue of professional skills formation in law students using ICT has not been elaborated in scientific literature. However, some authors are close to the topic we have chosen by disclosing such issues as: ICT use in education and legal in particular. Such researchers include: B. Hershunskyi, R. Hurevych, V. Zelinska, M. Kademiia, M. Kozar, V. Lusha, N. Lohinova, S. Netiosova, N. Rusina, I. Savchenko, O. Fedorchuk, M. Sherman, S. Shyika, O. Shmyrov et al.

Article objective. Elaboration of ICT importance as a tool for learning the law through establishment of stages of law student's professional skills formation.

Article's main body. Professionalism is formed primarily through education, therefore a professional lawyer is a self-establishment in the field of law through knowledge and skills. The literature analysis showed that the importance of information and communication technologies as a law knowledge tool can be revealed by establishing the stages of formation of professional skills of law student, in particular: 1) preparation, receipt, collection and exchange of legal information during learning; 2) expanding the range of cognitive activity; 3) formation of legal knowledge, their preservation; 4) formation of legal thinking in a law student; 5) formation of moral and legal ideals of the future lawyer; 6) emergence of research and practical skills.

It is revealed that the emergence of research and practical skills is evidence of information and legal competence, which is the basis of professional skills of the future lawyer. Legal competency means a set of professional knowledge

related to legal information, a variety of application software skills and information skills to use the ICT to solve different professional problems.

Conclusions and prospects for the development. It is proved that the ICT in the preparation of law students helps to increase the professional capacity of a young specialist to perform future legal activities and leads to enrichment of pedagogical and organizational activity of higher educational institutions with the following opportunities: extension of the information component of the professional skills of the law student, which is possible through the computer use and is manifested in the following: timeliness in obtaining complete and reliable information, minimizing time when seeking legal information; ability to process significant volumes of legal information, ability to use different types of legal information source, ability to create their own databases of legal information; improvement of practical skills through modeling of different legal situations or their computer visualization, which may arise in professional activity; expansion of orientation skills, which is the speed of responding to changes and additions in the current legislation, ability to find useful legal information in the short term; improvement of analytical skills through continuous monitoring of legal information and speeding up the transfer of legal experience.

Keywords: information and communication technologies; educational process; cognitive activity; professional skills; legal information; legal knowledge.